

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΒΗΜΑ

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ, Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΕΚΣΤΑΣΙΑΣΜΕΝΟΣ ΤΟΝ ΝΙΛ ΑΡΜΣΤΡΟΝΓΚ ΝΑ ΠΑΤΑΕΙ ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ. ΤΟ «Κ» ΘΥΜΑΤΑΙ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΚΕΙΝΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ, ΤΟΥ ΜΟΝΑΔΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ.

Του Άθω Δημουλά

→ Μια εξέδρα με επίσημους καλεσμένους τη στιγμή της εκτόξευσης. Ξεχωρίζει με το σκούρο κοστούμι ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ, Λίντον Τζόνσον, και δίπλα του ο αντιπρόεδρος της χώρας, Σπίρο Αγκνιου.

© Otis Imboden / National Geographic via Getty Images / Ideal Image

Κ
50 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ
n° 841

Τρεις άνθρωποι μπαίνουν σε ένα γιγάντιο κανόνι και εκτοξεύονται στο φεγγάρι. Αυτή ήταν τη δεκαετία του 1860 η πρόταση του Ιουλί-ου Βερν για το πρώτο διαστημικό ταξίδι, όπως περιγράφεται στην κλασική του ιστορία «Από τη Γη στη Σελήνη». Χρειάστηκε να περάσει ένας αιώνας μέχρι τρεις άνθρωποι να πετάξουν όντως για το φεγγάρι, με έναν τρόπο βέβαια πολύ πιο ορθόδοξο.

Στις 20 Ιουλίου του 1969, περισσότεροι από 500 εκατομμύρια τηλεθεατές παρακολούθησαν τον Νιλ Άρμστρονγκ να βγαίνει από τη σεληνάκατο «Eagle» και να περπατάει στην επιφάνεια της Σελήνης. Μερικά λεπτά αργότερα, τον ακολούθησε και ο Μπαζ Όλντριν. Οι δύο άνδρες έμειναν για δύο ώρες στη «Θάλασσα της Ηρεμίας» περισυλλέγοντας υλικά προς μελέτη, ενώ ο Μάικλ Κόλινς οδηγούσε το όχημα «Columbia» σε σεληνιακή τροχιά, ώστε οι τρεις τους να μπορέσουν να επιστρέψουν ασφαλείς στη Γη.

Τέσσερις μέρες νωρίτερα, στις 16 Ιουλίου, μερικές χιλιάδες άνθρωποι είχαν παρακολουθήσει την εκτόξευση του «Apollo 11» από κοντά, κατασκηνώνοντας με σκηνές και τροχόσπιτα γύρω από το διαστημικό κέντρο Κένεντι στη Φλόριδα, ενώ σε μια κερκίδα που στήθηκε επί τούτου φιλοξενήθηκαν μερικές εκατοντάδες δημοσιογράφοι από όλο τον κόσμο. Ο μοναδικός Έλληνας ανάμεσά τους ήταν ο 26χρονος τότε Διονύσης Σιμόπουλος, επίτιμος διευθυντής σήμερα του Ευγενιδείου Πλανηταρίου, ο οποίος υποδέχτηκε το «Κ» στο σπίτι του και θυμήθηκε μετά από πενήντα χρόνια πώς έζησε από κοντά αυτές τις εμβληματικές στιγμές του 20ού αιώνα.

ΤΟ ΚΑΣΕΤΟΦΩΝΑΚΙ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

Η εμπλοκή του στην ιστορία ξεκινά το 1968, όταν, ενώ εργαζόταν στο πλανητάριο του Πανεπιστημίου της Λουιζιάνα, πληροφορήθηκε μέσω του ελληνικού προξενείου της Νέας Ορλεάνης ότι η εφημερίδα «Βραδυή» έψαχνε έναν άνθρωπο για να στέλνει ανταποκρίσεις από τις διαστημικές αποστολές της NASA. «Είχα μια γρα-

φομηχανή Olympia, αγορασμένη από τη Νέα Υόρκη, αλλά, επειδή με δυσκόλευε, έγραφα το κείμενο με μολύβι, έπειτα το διάβαζα μεγαλόφωνα, το ηχογραφούσα με ένα κασετοφωνάκι και έστελνα στην Ελλάδα την κασέτα. Έπειτα από πέντε έξι μέρες έφτανε στην εφημερίδα, όπου έκαναν την απομαγνητοφώνηση», θυμάται σήμερα. Αυτό το κασετοφωνάκι το είχε μαζί του εκείνες τις μέρες του Ιουλίου του '69 που έφτασε στο ακρωτήριο Κανάβεραλ, καταγράφοντας μεγαλοφώνως τις εντυπώσεις του, που σήμερα τις ακούει και γελάει με τα «μεικτά ελληνικά» που χρησιμοποιούσε, «έναν συνδυασμό καθαρεύουσας, δημοτικής και αγγλικών».

Οι δημοσιογράφοι στέκονταν πέντε χιλιόμετρα μακριά από το σημείο της εκτόξευσης και ο κ. Σιμόπουλος παρακολούθησε την ιστορική στιγμή ανάμεσα σε μεγάλα ονόματα του αμερικανικού Τύπου – κάποιοι είχαν παρακολουθήσει δεκάδες άλλες προηγούμενες αποστολές και άλλοι είχαν καλύψει για χρόνια τον πόλεμο του Βιετνάμ. Ανάμεσά τους βρισκό-

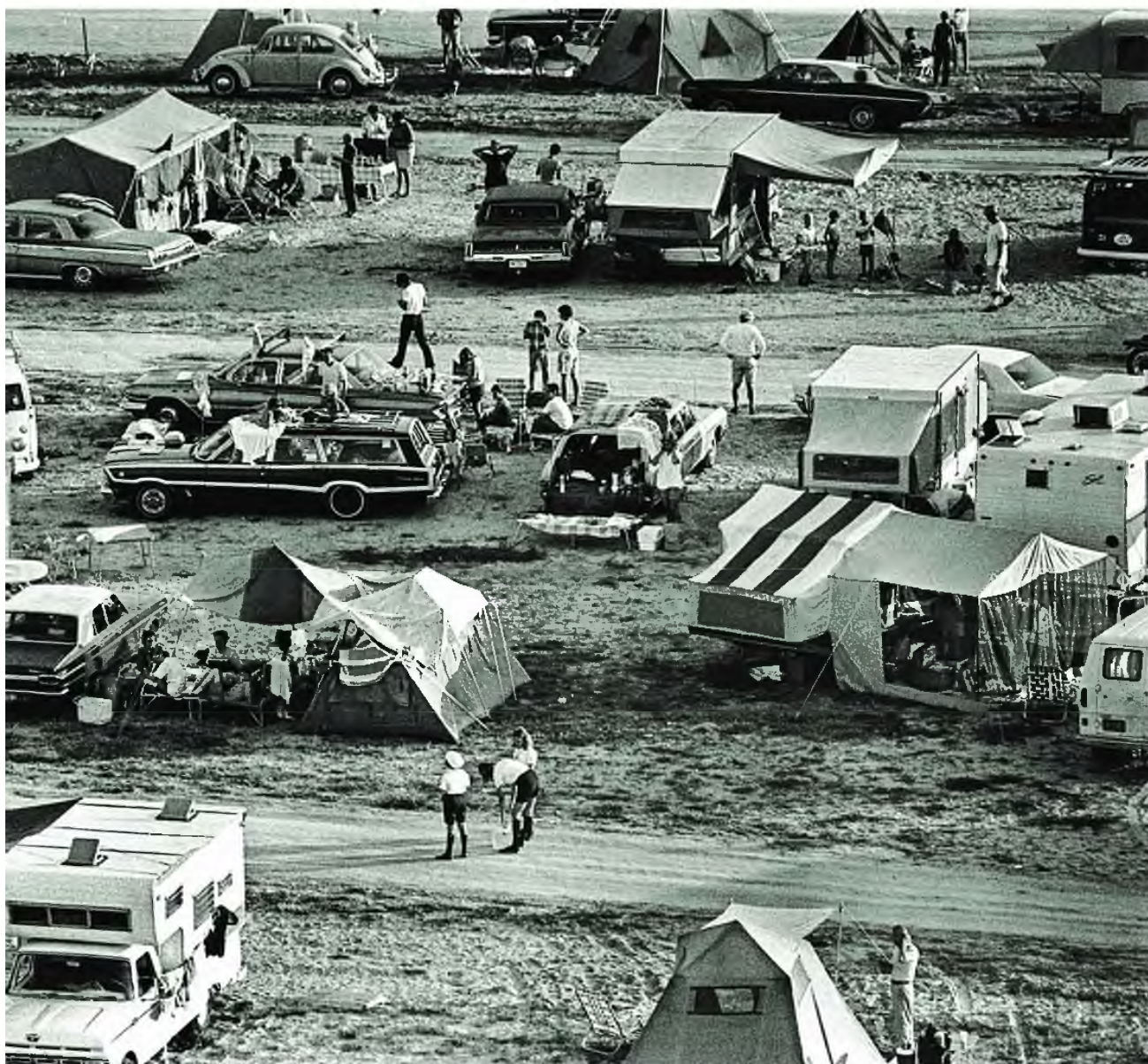
→ Στα πέριξ του ακρωτηρίου Κανάβεραλ, χιλιάδες άνθρωποι κατασκήνωσαν για να γίνουν μάρτυρες της στιγμής που για πρώτη φορά ο άνθρωπος θα έφευγε με προορισμό το φεγγάρι.
 ↗ Πρωτοσέλιδα του ελληνικού Τύπου την επομένη της προσσελήνησης.

©NASA / AFP/visualhellas.gr

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Κ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

n° 841

Ο Διονύσης Σιμόπουλος ήταν στο διαστημικό κέντρο Κένεντι τον Ιούλιο του 1969 και παρακολούθησε από κοντά την εκτόξευση μαζί με πλήθος κόσμου. Ο κ. Σιμόπουλος θυμάται ότι, αφού είδε τις φλόγες του «Saturn V», πέρασαν 14 δευτερόλεπτα μέχρι να φτάσει ο ήχος.

ταν και ο σπουδαίος Νόρμαν Μέιλερ, ως απεσταλμένος του περιοδικού Life, για το οποίο έγραψε ένα κείμενο 115.000 λέξεων, που δημοσιεύτηκε σε συνέχειες και κατόπιν κυκλοφόρησε όλο μαζί με τον τίτλο «Μια φωτιά στο φεγγάρι». Πιθανόν το πιο συναρπαστικό κείμενο που έχει γραφτεί για τη μεγάλη περιπέτεια της κατάκτησης του Διαστήματος.

Πρώτα είδαν τη λάμψη από τις φλόγες του πυραύλου και μετά από 14 δευτερόλεπτα έφτασε και ο ήχος. «Ήταν ένας απερίγραπτος ήχος, ένας ήχος που χτυπούσε κυριολεκτικά στο

στήθος και δεν μπορούσες να καταλάβεις εάν τον άκουγες ή τον αισθανόσουν, ή και τα δύο μαζί», γράφει ο κ. Σιμόπουλος στο θαυμάσιο αυτοβιογραφικό βιβλίο «Απ' τα Ψηλαλώνια στο φεγγάρι», που κυκλοφορεί εδώ και λίγο καιρό από τις Εκδόσεις Μεταίχμιο.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΚΕΙ ΠΑΝΩ

Πριν από λίγες μέρες, η NASA ζήτησε από οποιονδήποτε επιθυμεί να μοιραστεί τις αναμνήσεις του από την 20ή Ιουλίου του 1969, ώστε να

δημιουργηθεί ένα οπτικοακουστικό λεύκωμα με το πώς έζησε ο κόσμος την ημέρα εκείνη. Έτσι κι αλλιώς, για μία ολόκληρη γενιά αυτή ήταν μια μέρα που δεν έμοιαζε με καμία άλλη. Όλοι θυμούνται πού βρίσκονταν και τι έκαναν. Ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ, Ρίτσαρντ Νίξον, είχε πει ότι επρόκειτο για τη «σημαντικότερη εβδομάδα στην ιστορία του κόσμου μετά τη Δημιουργία», καθώς, πέρα από την αδιαμφισβήτητη επιστημονική της σημασία, η αποστολή του «Apollo 11» είχε και έναν συμβολισμό: ο άνθρωπος πλέον ήταν ικανός για οτιδήποτε.

©BayVELlis Ζαβός, Bettmann / Getty Images / Ideal Image

50 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Μετά την εκτόξευση, ο Διονύσης Σιμόπουλος ταξίδεψε στο Χιούστον, στο κέντρο ελέγχου της NASA, όπου γνώρισε τα παιδιά του Μάικλ Κόλινς και συζήτησε μαζί τους τρώγοντας παγωτό. Τον ρωτάω αν είχαν αγωνία. «Όχι», μου λέει. «Δεν τους φαινόταν τόσο σημαντικό, ο Κόλινς ήταν βετεράνος, όπως και οι υπόλοιποι. Για τα παιδιά του ήταν ρουτίνα. Πού είναι ο μπαμπάς; Στο φεγγάρι. Όπως για άλλους ο μπαμπάς πηγαίνει στο γραφείο».

Την προσσελήνωση την παρακολούθησε από το Κέντρο του

Χιούστον, σε μια αίθουσα μαζί με άλλους δημοσιογράφους. «Θεωρούσα ότι κάθε λεπτό έπρεπε να καταγραφεί, είχα γράψει 55 κείμενα εκείνες τις μέρες, είχα πάρει τον ρόλο μου πολύ στα σοβαρά», θυμάται σήμερα γελώντας. «Τη στιγμή του πρώτου βήματος, περισσότερο από εντυπωσιασμένος ένιωθα κουρασμένος, εξαντλημένος από όλες τις μέρες. Μετά, βέβαια, βγήκα έξω για να πάω στο ξενοδοχείο και κοίταξα ασυναίσθητα στον ουρανό, είδα το φεγγάρι και είπα: "Ποπό, περπατάνε άνθρωποι τώρα εκεί πάνω"».

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στην πλακέτα που άφησαν οι αστροναύτες στη Σελήνη αναγραφόταν: «Ήρθαμε ειρηνικά και εν ονόματι ολόκληρης της ανθρωπότητας». Ήταν μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση, αν σκεφτεί κανείς την εμμονική μάχη για την κατάκτηση του Διαστήματος που δινόταν επί χρόνια ανάμεσα στις ΗΠΑ και στη Σοβιετική Ένωση. Με την επιτυχία της αποστολής του «Apollo 11» αυτή η ψυχροπολεμική κόντρα είχε τελειώσει. Οι Αμερικανοί είχαν κερδίσει. Εξ ου και ολοκλήρωσαν εν

Κ

50 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

n° 841

↑ Ο 26χρονος Διονύσης Σιμόπουλος μαζί με τα παιδιά του Μάικλ Κόλινς τη στιγμή που ο πατέρας τους πετούσε στο φεγγάρι.
← Αγωνία στην αίθουσα ελέγχου στο διαστημικό κέντρο Κένεντι, λίγο μετά την απογείωση.

↑ Σε πρώτο πλάνο η Τζόαν Όλντριν ανάμεσα σε συγγενείς και φίλους, τη στιγμή που βλέπει από την τηλεόραση τον σύζυγό της, Μπαζ Όλντριν, να ακολουθεί τον Νιλ Άρμστρονγκ στην επιφάνεια της Σελήνης.

©Nasa/Epa, Vernon Merritt III / LIFE by Getty Images / Ideal Image

τάχει τις επόμενες αποστολές, την ίδια στιγμή που οι Σοβιετικοί έχασαν το ενδιαφέρον τους για το φεγγάρι και στράφηκαν σε άλλα πρότζεκτ. Είναι απολύτως ενδεικτικές οι διακυμάνσεις του μπάτζετ της NASA: από το 0,1% του αμερικανικού προϋπολογισμού που της αναλογούσε κατά την ίδρυσή της, το 1958, έφτασε κοντά στο 4,5% τη δεκαετία του '60, για να πέσει σχετικά απότομα κάτω από το 1% και σήμερα να βρίσκεται κοντά στο 0,5%.

«Λίγες μέρες πριν από την εκτόξευση, είχα καταφέρει να κάνω μια συνέντευξη με τον Βέρνερ φον Μπράουν [σ.σ. ο μηχανικός του πυραύλου «Saturn V» που έστειλε το «Apollo 11» στη Σελήνη] και του είχα πει ότι, εντάξει, θα πάμε στο φεγγάρι, στον Άρη όμως πότε θα πάμε; Θα αργήσουμε, είχε πει, ίσως όχι πριν από τη δεκαετία του 1990», θυμάται σήμερα ο κ. Σιμόπουλος, ο οποίος θεωρεί ότι χρειάζεται να ανέβει και πάλι ο προϋπολογισμός για τις διαστημικές αποστολές, αν θέλουμε να κάνουμε το επόμενο βήμα. «Το να πας στη Σελήνη είναι κάτι που γίνεται μέσα σε κάποιες μέρες, αλλά για τον Άρη θέλεις έξι με οκτώ μήνες και το πλήρωμα θα είναι σχετικά απροστάτευτο, καθώς υπάρχουν τεχνολογικά ζητήματα που δεν έχουν επιλυθεί. Τα μη επανδρωμένα σκάφη που βρίσκονται εκεί κάνουν επιτόπια έρευνα, είναι πολύ οικονομικότερα και δεν υπάρχει το ρίσκο να χαθούν ανθρώπινες ζωές. Παρ' όλα αυτά, κάποια στιγμή θα πάμε». Μια πρόβλεψη; «Μετά το 2070».

Στο βιβλίο του αναφέρει μια φράση του συγγραφέα Τομ Γουλφ: «Τι είναι αυτό που κάνει έναν άνθρωπο να είναι πρόθυμος να καθίσει πάνω σε ένα τεράστιο βαρελότο, όπως είναι οι πύραυλοι Άτλας, Τιτάνας ή Κρόνος, και να περιμένει κάποιον να ανάψει το φτιλί;». Τι είναι; «Δεν ξέρω αν μπορώ να τους πω ήρωες αυτούς τους ανθρώπους που πηγαίνουν στο Διάστημα», μου λέει. «Είναι πάντως ιδιαίτεροι και έχουν μια γενναιότητα μέσα τους». Γι' αυτό έχουν και μια θέση στην ιστορία. Τουλάχιστον οι δύο πρώτοι, τα ονόματα των οποίων δεν θα ξεχαστούν ποτέ. Πενήντα χρόνια μετά τα ίχνη τους στην επιφάνεια της Σελήνης, είναι ακόμα εκεί και θα είναι επ' άπειρον, προστατευμένα από το περιβάλλον του φεγγαριού, ισόβιες αποδείξεις μιας στιγμής ανεπανάληπτης. ■

«Το να πας στη Σελήνη είναι κάτι που γίνεται μέσα σε κάποιες μέρες, αλλά για τον Άρη θέλεις έξι με οκτώ μήνες και το πλήρωμα θα είναι σχετικά απροστάτευτο», λέει ο Διονύσης Σιμόπουλος.

Η ΘΡΥΛΙΚΗ ΝΤΙΒΑ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ
ΣΕ ΕΝΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΥΠΕΡΘΕΑΜΑ
ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

BASE HOLOGRAM PRESENTS

CALLAS
IN CONCERT
THE HOLOGRAM TOUR

11 & 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΥΡΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ
ΥΠΟ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΙΜΕΑΡ ΝΟΟΝΕ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ:
Βασιλόπουλος

Διοργάνωση:
For The Love

Σε συνεργασία με την
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Χορηγός Επικοινωνίας:
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Προώθηση:
viva.gr **71876**

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΘΕΑΤΡΟΝ

Στο πλαίσιο της χορηγίας θα γίνει δωρεά για την ενίσχυση του έργου του Σωματείου
ΦΙΛΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ / ΙΑΤΡΙΚΗΣ - «ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΓΑΛΙΑ»